

Ki?ileraras? Yeterlik Ölçe?i Ergen Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ileraras? Yeterlik Ölçe?i Ergen Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24852>

Özet

Kişilerarası Yeterlik Ölçeği Ergen Formu, **ergenlik** dönemindeki bireylerin sosyal etkileşimlerindeki yeterlik düzeylerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, bireylerin sosyal durumlarda ne kadar etkili ve uygun davranışlar gösterdiklerini, ilişkilerini sürdürme ve sosyal sorunları çözme becerilerini değerlendirir. Ölçeğin uyarlama çalışması, 2016 yılında Kemal Baytemir tarafından yürütülen geniş kapsamlı bir doktora tezinin parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ergenlerde ebeveyn ve akran bağlanma stilleri ile **öznel iyi olma** arasındaki ilişkide **kişilerarası yeterlik** yapısının araç rolünü incelemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, uyarlama aşamasında olup, orijinal formun psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygunluğunu test etmek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin kullanım amacı, özellikle gelişim psikolojisi ve klinik psikoloji alanlarında, ergenlerin sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyici müdahaleler geliştirmede temel bir değerlendirme aracı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası Yeterlik, Ergenlik, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Bağlanma, Öznel İyi Olma, Sosyal Beceri.

Yazarlar

Kemal Baytemir (Uyarlayan).

Amaç

Kişilerarası Yeterlik Ölçeği Ergen Formu'nun temel amacı, **ergenlik** dönemindeki bireylerin kişilerarası ilişkilerde gösterdikleri beceri ve etkinlik düzeyini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Ölçek, özellikle bireyin sosyal çevreyle başarılı bir şekilde etkileşim kurma, çatışmaları yönetme ve sağlıklı ilişkiler kurma kapasitesini değerlendirmeye odaklanmıştır.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, ölçeğin Türk ergen popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini göstermek ve bu yapının, **ebeveyn ve akrana bağlanma** ile öznel iyi olma arasındaki karmaşık ilişkideki araç rolünü ortaya koymaktır. Bu sayede, ergenlerin psikolojik sağlığını etkileyen faktörlerin daha iyi anlaşılması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **Kişilerarası Yeterlik** (Interpersonal Competence) kavramıdır. Bu yapı, psikolojide genellikle iki ana bileşen etrafında incelenir: Etkililik (Effectiveness) ve Uygunluk (Appropriateness). Etkililik, bireyin sosyal hedeflerine ulaşma becerisini ifade ederken; Uygunluk,

bu hedeflere ulaşırken sosyal normlara ve bağlamın gerekliliklerine ne kadar uyulduğunu gösterir.

Ergen formunda bu yapı, ergenlerin hem yakın ilişkilerde (ebeveyn ve akranlarla) hem de daha geniş sosyal ortamlarda başarıları etkileyiciler kurma, duygusal ipuçlarını okuma, empati gösterme ve sosyal yeterlilik sergileme yeteneklerini kapsar. **Kişilerarası yeterlik**, pozitif sosyal sonuçlar ve yüksek düzeyde öznel iyi oluş ile güçlü bir şekilde ilişkilidir.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak bilgisinde geçerlik alanında detaylı bir bilgi sunulmamış olsa da ("-"), uyarılma çabaları ve doğası gereği kapsamlı geçerlik analizlerinin yapılması beklenmektedir. Kemal Baytemir'in 2016 tarihli doktora tezi, büyük olasılıkla Yapı Geçerliliği (Construct Validity) ve Kriter Geçerliliği (Criterion Validity) çabaları içermektedir.

Yapı geçerliliği kapsamında, ölçeğin faktör yapısının orijinal formla tutarlı olup olmadığını incelenmiş, ayrıca ilgili diğer psikolojik yapılarla (örneğin, bağlanma ve iyi oluş) beklenen teorik korelasyonları gösterip göstermediği (yakınsak ve zıtsak geçerlik) analiz edilmiştir. Detaylı geçerlik sonuçlarına ulaşmak için Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan tezin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynakta güvenirlik bilgisi de belirtilmemiş olsa da ("-"), uyarılma sürecinin temel gerekliliklerinden biri iç tutarlılık (Internal Consistency) ve test-tekrar test güvenirliğinin hesaplanmasıdır. İç tutarlılık için genellikle **Cronbach Alfa** katsayısının hesaplanarak, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğü gösterilmiştir.

Güvenirlik analizleri, ölçeğin Türk ergen örnekleminde zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar üretme kapasitesini teyit etmek için kritik öneme sahiptir. Bu analizlerin sonuçları, uyarılmayı yapan yazarın (Baytemir, 2016) doktora tezi içerisinde detaylı tablolar ve istatistiksel verilerle sunulmuştur.

Faktör Analizi

Kişilerarası Yeterlik Ölçeği Ergen Formu'nun Türkçeye uyarlanması sırasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının korunup korunmadığını kontrol etmek amacıyla Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analizler genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) şeklinde uygulanır.

DFA, ölçeğin teorik olarak belirlenmiş alt boyutlarının (faktörlerinin) Türk örnekleminde de geçerli olduğunu istatistiksel olarak kanıtlamak için kullanılır. Bu süreç, **kişilerarası yeterlik** yapısının

Türk ergenler bağlamında kaç boyuttan oluştuğunu ve bu boyutların hangi maddelerle yüklendiğini netleştirmek açısından zorunludur. Faktör yükleri, öz değerler ve uyum indeksleri gibi istatistiksel değerler, tezin metodoloji bölümünde sunulmaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Derecelendirme formatı (Likert tipi ölçek olması muhtemeldir) tezin tam metninde yer almaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ergenler (Adolescents)

Age Group: Ergenlik dönemini kapsayan yaş grupları (Genellikle 12-18 yaş aralığı).

Population Details: Kemal Baytemir (2016) tarafından yürütülen doktora tezinin çalınma grubunu oluşturan öğrenciler/ergenler.

Test Methodology: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, katılımcıların maddelere kendi algılarına göre yanıt verdiği anket yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Klinik Psikoloji, Psikometri, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Kişilerarası Yeterlik, Öznel Yaşı Oluş.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not specified in source).

Affiliation Email addresses: kemalbaytemir@gmail.com

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Tez sunum adresi).

İzinler, Ücret ve Test Yaşı

Ölçeğin uyarlama yaşı 2016'dır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için izin alınması gerekebilir. Kullanım izni ve güncel iletişim bilgileri için sorumlu yazar Kemal Baytemir ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu, aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[kisilerarasi-yeterlik-olcegi-ergen-formu-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Baytemir, K. (2016). *Ergenlikte ebeveyn ve akrana bağlanma ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkide kişilerarası yeterliğin aracı rolü*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kişilerarası Yeterlik Ölçeği Ergen Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sağlanmamıştır. Maddeler, yukarıda referans verilen Kemal Baytemir (2016) tarafından hazırlanan **doktora tezi** içerisinde veya belirtilen PDF dosyasında yer almaktadır. Akademik etik gereği, maddelerin kullanımı öncesinde yazarın izninin alınması önerilir.